

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa E. G.

przeciwko P. K. i B. G.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli

oraz sprawy z powództwa E. G.

przeciwko P. K. i B. G.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 31 lipca 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 19 czerwca 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. oddala wniosek pozwanych o zasądzenie na ich rzecz od powódki zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego,

3. przyznaje adwokatowi T. W. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) kwotę 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) wraz z należnym podatkiem od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódce w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 19 czerwca 2018 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na wystąpienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymagającego przesądzenia, czy jednym z obowiązków właściciela nieruchomości obciążonej służebnością osobistą mieszkania jest obowiązek utrzymywania przedmiotowej nieruchomości w stanie umożliwiającym realizację prawa zamieszkiwania i korzystania z niej bez ograniczeń przez uprawnionego.

Istotność zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01,

OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Twierdzenia skarżącej nie wystarczają do wykazania, by w sprawie doszło do ziszczenia się przesłanki wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Pytanie zostało zredagowane w sprawie dotyczącej odwołania darowizny z powodu rażącej niewdzięczności obdarowanych w sposób odbiegający od istoty przedstawionej przesłanki przedsądu. Zaprezentowana w skardze argumentacja powinna mieć charakter ściśle jurydyczny, a nie odnosić się do dokonywanej w sposób fragmentaryczny i subiektywny oceny zgromadzonego w sprawie materiału procesowego. Zagadnienie musi dotyczyć kwestii prawnej pozostającej w związku z rozstrzygnięciem sprawy, nie zaś ustaleń faktycznych związanych z podstawą faktyczną rozstrzygnięcia. Przedstawione zagadnienie nie zostało poparte wywodem prawnym, nie ma waloru ogólnego i nie wykracza poza granice sporu w niniejszej sprawie.

Ubocznie należy wskazać, że sformułowane zagadnienie prawne oparte jest na założeniach co do stanu faktycznego sprawy odmiennego niż ustalony przez Sąd drugiej instancji. Sąd ustalił (strony 25-26 uzasadnienia zaskarżonego wyroku), że przy dokonywaniu darowizn, których odwołanie przez powódkę jest podstawą sporu, przyjęto założenie, iż ciężar utrzymania nieruchomości, w której na rzecz powódki ustanowiona została służebność mieszkania, miała spoczywać na darczyńcach, a nie na obdarowanych. Wobec tego fakt odłączenia mediów na nieruchomości z powodu niemożności ponoszenia ich nadmiernych kosztów przez obdarowanych nie może być uważany za przejaw rażącej niewdzięczności w rozumieniu art. 898 § 1 k.c. W rezultacie pytanie prawne, które sformułowała powódka, nie ma żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Ze względu na szczególny charakter sprawy i sytuację majątkową i osobistą powódki Sąd Najwyższy na podstawie art. 102 w związku z art. 391 § 1 i z art. 398²¹ k.p.c. postanowił nie obciążać jej kosztami postępowania kasacyjnego.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym przez adwokata T. W. Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 4 ust. 1 i 3, § 8 pkt 7 oraz § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (jedn. tekst: Dz. U. z 2019 r., poz. 18).